

Ändring av beslut och revidering av skötselplan för naturreservatet Munkmossarna i Filipstads kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att syftet med naturreservatet Munkmossarna bildat 2017-12-18, dnr 511-6696-2011, utökas med följande skrivning:

Syftet är dessutom att bevara, restaurera och utveckla i reservatet ingående skogsmarker med den biologiska mångfald som hör till denna naturtyp.

Med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen att utöver gällande B-föreskrifter följande ska gälla:

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

8. småskalig naturvårdsbränning inklusive erforderliga säkerhetsåtgärder inom skötselområde 1

9. brandefterliknande och andra åtgärder såsom ringbarkning, katning, bankning, luckhuggning, skadande av enskilda träd samt markstörning inom skötselområde 1

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. om en reviderad skötselplan för naturreservatet Munkmossarnas långsiktiga vård. Bilaga 3 i beslutet 2017-12-18, dnr 511-6696-2011, ersätts med bilaga 1 till detta beslut.

Dessutom beslutar länsstyrelsen att bilaga 2 i beslutet 2017-12-18, dnr 511-6696-2011, ersätts med bilaga 2 till detta beslut.

Länsstyrelsen beslutar vidare att den hittills gällande skötselplanen som förutom skötselplan också varit bevarandeplan för Natura

2000-området SE0610218 Munkmossarna inte längre ska utgöra en bilaga till reservatsbeslutet utan i stället utgöra en fristående bevarandeplan. Sista stycket under rubriken **Upplysningar** i beslutet om bildande av naturreservatet Munkmossarna fattat 2017-12-18, dnr 511-6696-2011 utgår därmed.

Beslutet träder i kraft 2024-07-01

Bakgrund

Länsstyrelsen fattade 2017-12-18, dnr 511-6696-2011, beslut om bildande av naturreservatet Munkmossarna med syftet att bevara en värdefull naturmiljö i form av ett representativt exempel på högmossar med gölar, småvatten och tjärnar med den biologiska mångfald som hör till denna naturtyp.

Området ska ge goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av typiska växt- och djursamhällen. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande habitat och arter. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Naturreservatet omfattar livsmiljöer som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 och som bör förekomma i en omfattning så att området bidrar till gynnsam bevarandestatus för de ingående naturtyperna Högmossar (7110), Myrsjöar (3160), Öppna mossar och kärr (7140) och Skogbevuxen myr (91D0) i den biogeografiska regionen.

Beslutet från 2017-12-18 har en skötselplan som även är bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610218 Munkmossarna.

För skötselområde 1, som utgörs av barrskog som angränsar till våtmarker samt skogsholmar som ligger utspridda inom mossekomplexet, beskrivs åtgärderna enligt följande.

Fri utveckling, biotopvårdande åtgärder och/eller naturvårdsbränning. Biotopvårdande åtgärder såsom att skapa död ved och luckor i mer slutna bestånd kan bidra till en mer olikåldrig struktur i skogen. En plan för naturvårdsbränning tas fram samt genomförs vid lämpligt tillfälle. För att få till en långsiktig påverkan av brand på skog och mark bör det planeras för återkommande bränningar där man vid varje tillfälle bränner delar av eller hela skötselområdet.

Under arbetet med att ta fram en plan för åtgärden naturvårdsbränning har ett behov av justering av skötselområdets gränser innebärande en utökning av skötselområdet framkommit.

Motivering

En ändring av skötselplanen är nödvändig för att på ett rationellt, säkert och ändamålsenligt sätt kunna genomföra naturvårdsbränningar och andra åtgärder som skapar död ved och luckor i mer slutna bestånd.

Med de tillkommande B-föreskrifterna, förändrad föreskriftskarta och en ny skötselplan finns förutsättningar att uppnå syftet med reservatet och genomföra nödvändiga skötselåtgärder.

Den nuvarande kombinerade skötsel- och bevarandeplanen ersätts med två dokument. Den nya skötselplanen ersätter bilaga 3 i bildandebeslutet. Samma bilaga utgör fortsatt och i avvaktan på revidering en fristående bevarandeplan för Natura2000-området.

Ändringar på sätt som framgår av beslutet bör därför införas.

Upplysningar

Beslutet kungörs i Värmlands läns författningssamling samt i ortstidning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med naturvårdshandläggare Anders Tedeholm som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Emma Spak, avdelningschef Annika Nilsson, enhetschef Linda Sundström, rättschef Göran Wirdéus och länsjurist Ulrika Forsman medverkat.

Bilagor

1. Skötselplan
2. Karta över B-föreskrifter
3. Överklagandehänvisning

Reviderad skötselplan för naturreservatet Munkmossarna

Syftet med naturreservatet

Naturreservatet Munkmossarna bildas i syfte att bevara en värdefull naturmiljö i form av ett representativt exempel på högmossar med gölar, småvatten och tjärnar med den biologiska mångfald som hör till denna naturtyp. Området ska ge goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av typiska växt- och djursamhällen. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande habitat och arter. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Naturreservatet omfattar livsmiljöer som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 och som bör förekomma i en omfattning så att området bidrar till gynnsam bevarandestatus för de ingående naturtyperna Högmossar (7110), Myrsjöar (3160), Öppna mossar och kärr (7140) och Skogbevuxen myr (91D0) i den biogeografiska regionen.

Syftet uppnås genom att myrmarken tillåts att utvecklas fritt, exploatering och arbetsföretag i området förhindras, och att områdets naturliga hydrologi skyddas från fysisk påverkan. Lämpliga restaurerings- och underhållsåtgärder utförs för att återställa påverkad hydrologi. Lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Prioriterade bevarandevärden

Områdets huvudsakliga prioriterade naturvärden är naturtypen högmossar (7110) vilket omfattar komplexets mosseplan med kringliggande randskog och lagg. Andra naturtyper inom Munkmossarna som är prioriterade är myrsjöar (3160), skogbevuxen myr (91D0) samt öppna mossar och kärr (7140).

Administrativa data

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Naturreservatet Munkmossarna
NVR-nummer	2005522
Kommun	Filipstad
Areal	567,5 ha
Markslag och naturtyper*:	
Tallskog (utanför våtmark)	82,2 ha
Granskog (utanför våtmark)	29,4 ha
Barrblandskog (utanför våtmark)	23,7 ha
Lövblandad barrskog (utanför våtmark)	0,3 ha
Triviallövskog (utanför våtmark)	0,7 ha
Temporärt ej skog (utanför våtmark)	14,8 ha
Tallskog (på våtmark)	88,5 ha
Granskog (på våtmark)	1,4 ha
Barrblandskog (på våtmark)	2,1 ha
Lövblandad barrskog (på våtmark)	1,3 ha
Triviallövskog (på våtmark)	1,7 ha
Temporärt ej skog (på våtmark)	0,2 ha
Öppen våtmark	284,0 ha
Övrig öppen mark med vegetation	1,4 ha
Exploaterad mark	2,3 ha
Sjö och vattendrag	33,9 ha
Summa	567,7 ha

*arealer för markslag och naturtyper baseras på Nationella marktäckedata, NMD.
Summan är en summering av de ingående delområdenas avrundade arealer.
Avrundningen kan innebära att den sammanlagda NMD-arealen inte är den samma som reservatets totala areal.

Uppgifter om Natura 2000

Natura 2000 beteckning	SE0610218 Munkmossarna
Skyddsstatus	SAC och SPA
Areal	531,3 ha
Naturtyper	Högmossar (7110) Skogbevuxen myr (91D0) Öppen myr (7140) Taiga (9010) Dystrofa sjöar och småvatten (3160)
Arter	Smålom Trana Ljungpipare Grönbena Slaguggla Pärluggla Orre

Översiktskarta för naturreservatet Munkmossarna (svart, streckat område)

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Beskrivning av området

Biologi

Munkmossarna är ett stort mosaikartat mossekomplex som domineras av excentriska, sluttande och svagt välvda mossar. Topogena kärr förekommer i mindre omfattning. Flera av mossarna

är gölrika och mellan gölarna förekommer ofta strängar som är bevuxna med tall. Mest påtaglig är gölförekomsten på den nordligaste mossen. Kantskog förekommer av och till kring mossarna. En del av dessa skogsområden utgörs av naturtypen Taiga (9010). Områdets natur- och skyddsvärden består i ett stort, relativt orört och mångformigt mossekomplex med höga ornitologiska värden. I landets myrfågelinventering klassades Munkmossarna till den högsta värdeklassen, området fick även högsta naturvärdesklass i länets våtmarksinventering. I området häckar ett flertal fågelarter som är utpekade i fågeldirektivet.

Kulturhistoria

Munkmossarna ligger inom Filipstads bergslag och i omgivande landskap finns en mängd lämningar efter järnframställning och gruvdrift. Skogen kring mossarna är generellt präglad av skogsbruket. Själva mossen är relativt orörd utan kända kulturspår men den har eventuellt nyttjats för slätter och bete då det ligger några torpställen i närområdet.

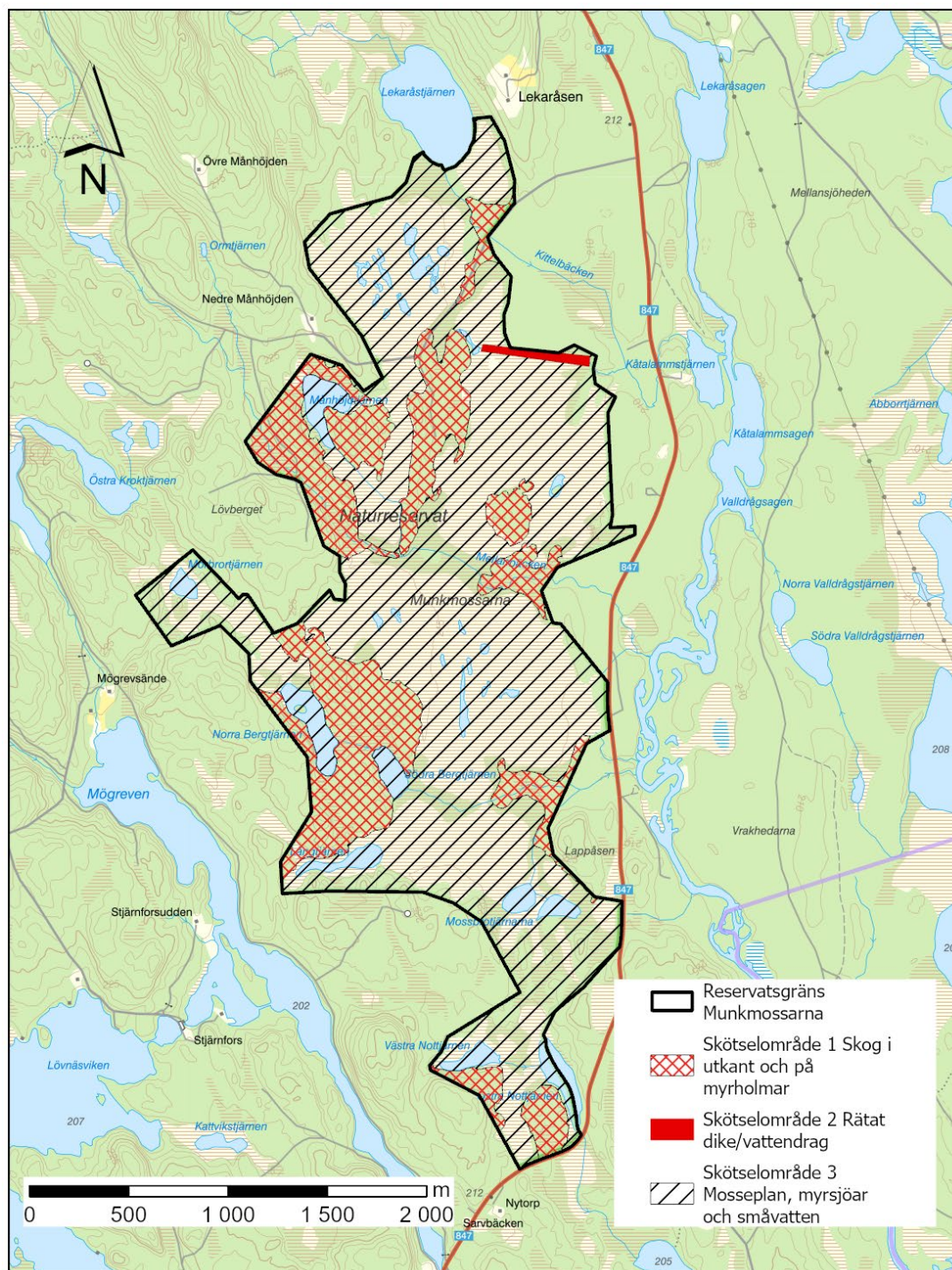
Inga registrerade kulturhistoriska lämningar finns inom området.

Friluftsliv

Området är ett stort sammanhängande naturområde med vildmarkskaraktär som lämpar sig väl för friluftslivet året om.

Skötselområden

Reservatet har delats in i tre skötselområden med utgångspunkt från den huvudsakliga naturtypen i området samt de åtgärder som ska genomföras inom skötselområdena, se figur 1. Dessutom beskrivs ett fjärde skötselområde grundat på friluftslivsaspekter. Det senare omfattar hela reservatet. För skötselområdena redovisas bevarandemål och skötselåtgärder. För skötselområdena gäller att invasiva främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

Figur 1. Karta över skötselområden för naturreservatet Munkmossarna

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Skötselområde 1 Skog i utkanten och på myrholmar ca 134,1 ha:

Skötselområdet utgörs av barrskog som angränsar till våtmarken samt de skogsholmar som ligger utspridda inom mossekomplexet.

Skogen består till största delen av produktionsskog med till stor del likåldriga bestånd och uppvisar idag inga högre naturvärden. Dessutom ingår smärre partier av skogbevuxen myr.

Bevarandemål

Ingående skogar bör på sikt utvecklas mot naturskog (Taiga 9010). Över tid kommer naturliga processer att återskapa en mängd strukturer såsom död ved, skiktning, åldersfördelning, trädslagsblandning mm. Området ska tillsammans med högmossen bidra till en gynnsam livsmiljö för fågelarterna smålom, trana, ljungpipare, grönbena, slaguggla, pärluggla och orre.

Främmande arter som utgör hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Åtgärder

Fri utveckling, biotopvårdande åtgärder och/eller naturvårdsbränning. Biotopvårdande åtgärder såsom att skapa död ved och luckor i mer slutna bestånd kan bidra till en mer olikåldrig struktur i skogen. En plan för naturvårdsbränning tas fram samt genomförs vid lämpligt tillfälle. För att få till en långsiktig påverkan av brand på skog och mark bör det planeras för återkommande bränningar där man vid varje tillfälle bränner delar av skötselområdet.

Skötselområde 2 Rätat dike/vattendrag ca 2,3 ha

Dike/vattendrag inom komplexet som troligtvis varit naturligt men som rätats ut för att öka avvattningen i området. Diket/vattendraget avvattnar ett område med en liten tjärn och troligtvis även andra småvatten som bidrar till områdets mångformighet.

Bevarandemål

De för ett mossekomplex karakteristiska strukturerna i form av mosseplan och ingående småvatten ska bevaras. Mossekomplexets hydrologi ska vara ostörd.

Främmande arter som utgör hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Åtgärder

Störd hydrologi återställs genom lämplig åtgärd för att minska påverkad avrinning. Innan åtgärd sker ska en hydrologisk utredning genomföras för att säkerställa vilken påverkan en ändring av grundvattenytan har för området och dess omgivning.

Skötselområde 3 Mosseplan, myrsjöar och småvatten ca 431,0 ha

Området utgörs av excentriska, svagt sluttande och svagt välvda mossar. Mossarna är gölrika och de förekommer tätast i den nordligare delen av mossen men finns även rikligt i andra delar. I vissa delar är mossen trädklädd och mellan gölarna förekommer strängar som är bevuxna med tall. I området finns även flertalet tjärnar och bäckar.

Bevarandemål

De för ett mossekomplex karakteristiska strukturerna i form av mosseplan med både öppna och skogbevuxna delar, samt ingående småvatten skall bevaras. Mossekomplexets hydrologi ska vara ostörd. Områdets hydrokemi ska vara utan betydande antropogen påverkan. Området ska bidra till en gynnsam livsmiljö för fågelarterna smålom, trana, ljungpipare, grönbena, slaguggla, pärluggla och orre.

Främmande arter som utgör hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Åtgärder

Fri utveckling.

Skötselområde 4 (hela reservatet) Friluftsliv

Området är ett stort sammanhängande naturområde med vildmarkskaraktär som lämpar sig väl för friluftslivet året om.

Bevarandemål

Området ska vara tillgängligt för allmänheten. Informationstavlor med information om reservatets naturvärden och föreskrifter samt en karta som tydligt visar områdets utbredning och gränser ska finnas i området.

Åtgärder

Informationstavla sätts upp i anslutning till bilväg i områdets allra sydligaste del, samt i anslutning till bilväg inom reservatets norra del.

Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Skötselområde
Iståndsättning av reservatet		
Markering av reservatsgräns	1	
Informationstavlor	1	
Markvård		
Ringbarkning, katning, bankning, luckhuggning, skadande av enskilda träd samt markstörning	2	1
Naturvårdsbränning enligt särskild planering	1	1
Åtgärd på dike/vattendrag	1	2

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och tidsåtgången.

Genomförd dokumentation

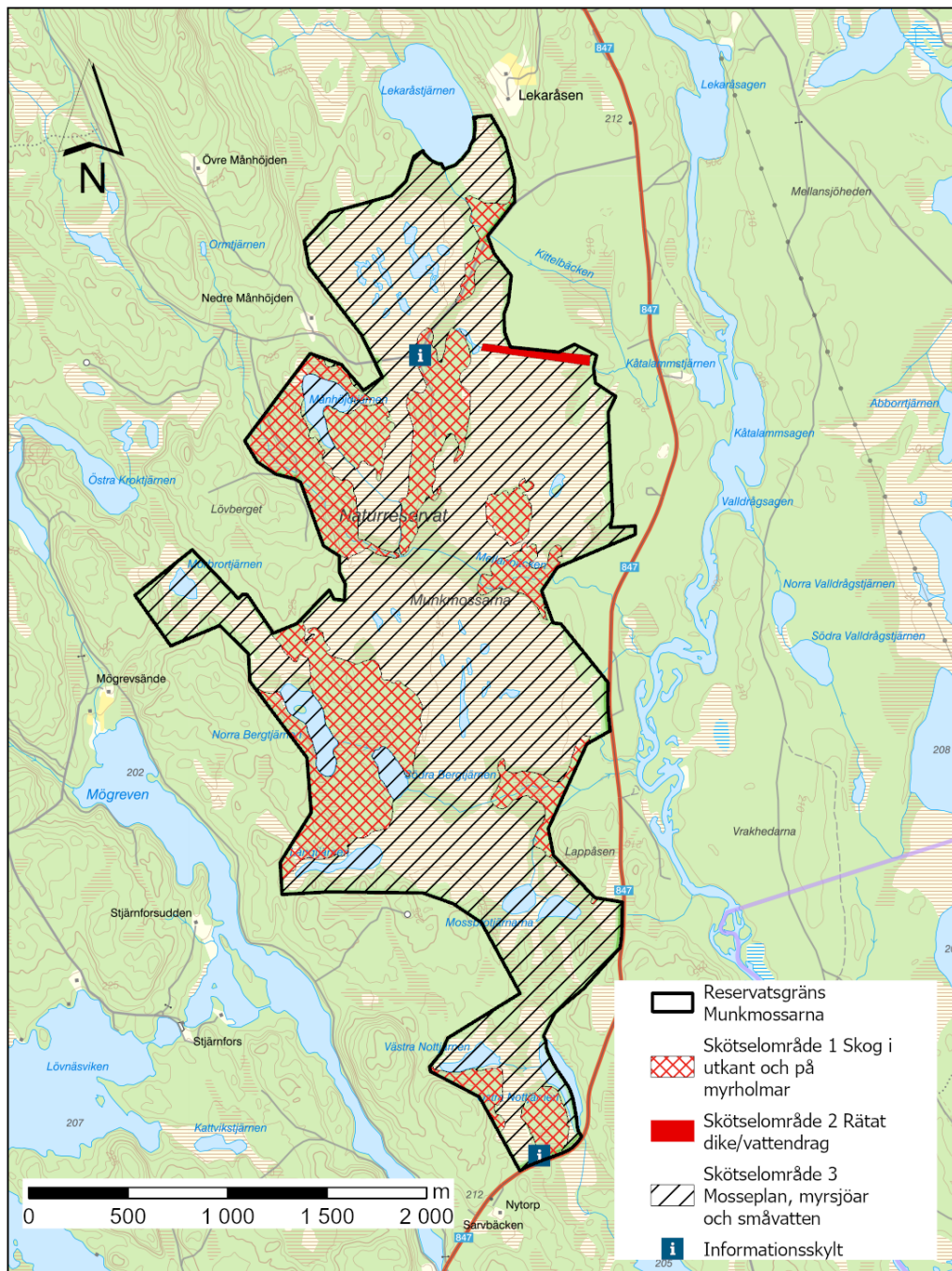
Inventering av Sveriges våtmarker (VMI), 1980–2005

Naturvårdsverkets ”Myrskyddsplan för Sverige” Rapport 5668, april 2007

Inventeringsarbete i fält i samband med reservatsbildningen

Bilaga 2. Föreskriftskarta B-föreskrifter

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Överklagandehänvisning

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Värmland antingen via e-post; varmland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, varmland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 70 00.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post.

Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.